

Algemene introductie in gebruiksvoorwaarden en licenties voor data

Heiko Tjalsma
Beleidsmedewerker **DANS**

UKB WG Research Data

Utrecht, 18 April 2018

Onderwerpen

- ▶ Inleiding: licenties
- ▶ De licenties van DANS
- ▶ Creative Commons licenties

Data Archiving and Networked Services

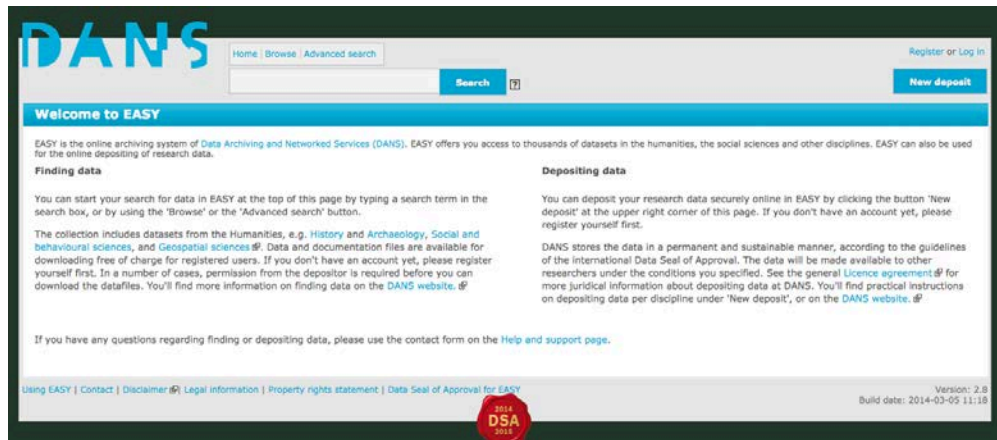
DANS *Driven by data*

DANS is an institute of KNAW and NWO

Data in EASY

Depositors / Rechthebbenden

Gebruikers

Data in EASY

- ▶ **DANS Licentieovereenkomst** voor het deponeren van data
- ▶ **Gebruiksvoorwaarden DANS** voor het gebruik van data
- *Gebaseerd op:*
 - Nederlandse en Europese wetgeving
 - VSNU Gedragscodes voor wetenschappelijk onderzoek en het gebruik van persoonsgegevens in wetenschappelijke onderzoek
 - Open Access Principles (Berlin Declaration)

Data Archiving and Networked Services

DANS *Driven by data*

DANS is an institute of KNAW and NWO

Met welk recht te maken?

- ▶ Auteursrecht
- ▶ Databankenrecht
- ▶ Naburige rechten
- ▶ Wet Bescherming Persoonsgegevens
- ▶ Portretrecht

- *Niet bij DANS:*
- ▶ Octrooirecht
- ▶ Archiefwet (?)

Data Archiving and Networked Services

Auteursrecht

(Auteurswet 1912/2004)

Beschermt “werk met eigen oorspronkelijk karakter en persoonlijk stempel van de maker”. Dat wil zeggen:

- ▶ Ruwe data onbeschermd (“blote feiten”)
- ▶ Verwerkte/geselecteerde ruwe data, teksten, images, grafieken enz. beschermd, mits subjectief geselecteerd

Onderscheid exploitatierechten ←---→ persoonlijkheidsrecht

Data Archiving and Networked Services

DANS *Driven by data*

DANS is an institute of KNAW and NWO

Databankenrecht

(Databankenwet 1999)

- ▶ Databank: "Systematisch geordende gegevensverzameling (werken, gegevens) die doorzoekbaar of systematisch geordend is en waarvan de verkrijging, controle, presentatie getuigt van substantiële investering"
- ▶ Rechthebbende: degene die *een substantiële investering in tijd, geld of menskracht*' in de databank heeft gestoken
- ▶ Een databank kán auteursrechtelijke gegevens bevatten, maar dit hoeft niet.

Data Archiving and Networked Services

DANS Driven by data

DANS is an institute of KNAW and NWO

Toegang tot data, via:

▶ Licenties / Gebruiksvoorwaarden

- *Standaard*: Creative Commons
- *Op maat gemaakt*: DANS / 4TU.Datacentrum

Spanning tussen simpele standaarden en verschillen in nationale wetgeving, speciaal m.b.t. privacy. One-size-fits-all is niet mogelijk.

▶ Gedragcodes

- Alleen in beperkte (academische) kring mogelijk

Data Archiving and Networked Services

DANS Driven by data

DANS is an institute of KNAW and NWO

DANS Licentie-overeenkomst

- ▶ Contract tussen Rechthebbende en DANS
- ▶ Niet-exclusief: maakt contracten van rechthebbende met andere (commerciële) eigenaren mogelijk
- ▶ Veranderbare toegangscategorieën (Restricted -> Open)
- ▶ Geen rechten van "derden" op de bestanden
- ▶ DANS krijgt een kopie, maar wordt nooit eigenaar
- ▶ Verwijderen datasets in overleg mogelijk, maar nooit zomaar

Data Archiving and Networked Services

Licenties van DANS: Work in Progress

- ▶ Licenties oorspronkelijk direct na start DANS in 2005/2006 gemaakt
- ▶ Daarna enige malen aangepast aan nieuwe wensen en veranderde inzichten
- ▶ Bijvoorbeeld
 - Uitbreiding met CC Zero Waiver
 - het woord “commercieel” geschrapt

Data Archiving and Networked Services

Toegangscategorieën

- ▶ Open Access:
 - (Echt) Open Access: CC ZERO WAIVER – onbeperkte toegang zonder registratie of
 - Open Access for Registered Users – onbeperkte toegang na registratie
- ▶ Restricted Access: beperkte toegang, alleen na toestemming “eigenaar” bestand
- ▶ Daarnaast: Beperkte Embargoperiode (max 2 jaar)

Data Archiving and Networked Services

Gebruiksvoorwaarden

- ▶ Contract tussen Gebruiker en DANS
- ▶ **Gekoppeld aan registratie (behalve CC0)**
- ▶ Auteurs en Databank Rechten:
 - downloaden voor persoonlijk gebruik altijd toegestaan
 - citeren / beperkt gebruik altijd toegestaan
 - distributie (publicatie) in zijn geheel of substantieel niet toegestaan
- ▶ Correct Citeren van de data vereist: Persistent Identifier vermelden
- ▶ Terugrapporteren van Publicaties
- ▶ Wet Bescherming Persoonsdata (→ AVG) respecteren

Data Archiving and Networked Services

DANS *Driven by data*

DANS is an institute of KNAW and NWO

Uit de toelichting:

- ▶ Wat, in het kader van wetenschappelijk onderzoek, altijd mag is **voor eigen gebruik een kopie van de dataset maken** of daar substantiële delen uit opvragen. Wat ook mag is **in beperkte mate citeren uit de dataset**, bijvoorbeeld door gegevens in een eigen publicatie op te nemen, maar alleen in een redelijke hoeveelheid en altijd wel met een bibliografische referentie (bronvermelding).
- ▶ Wat niet mag is **zelf de dataset volledig of grotendeels te (her-)publiceren**, met andere woorden te verspreiden, bijvoorbeeld door deze op een eigen website te zetten. Wanneer u dit laatste wilt, neem, om daarvoor toestemming te vragen, dan contact op met de rechthebbende, zoals vermeld op het tabblad 'Description' in EASY (in het veld Rights holder of, als dat ontbreekt, Creator).

Data Archiving and Networked Services

Creative Commons

- ▶ Licenties in gradaties:
 - CC - BY Attribution alone
 - CC - BY - SA ShareAlike
 - CC - BY - NC Noncommercial
 - CC - BY - ND NoDerivatives
 - CC ZERO WAIVER - Geen Licentie

Data Archiving and Networked Services

CC ZERO WAIVER

- ▶ Depositor doet afstand van alle rechten
- ▶ DANS wijst uitdrukkelijk op citatieplicht, maar geen gebruiksvoorwaarden / registratie verplicht
- ▶ Speciaal geschikt voor data, in het academisch circuit!
- ▶ Geen activity log, want geen registratie, maar wel gebruiksgegevens
- ▶ Downloaden alleen nog te tellen
- ▶ Is onherroepelijk

Data Archiving and Networked Services

DANS *Driven by data*

DANS is an institute of KNAW and NWO

<http://datadryad.org/>

- ▶ **How may data from Dryad be reused?**
- ▶ The data hosted by Dryad have been dedicated to the public domain, to the extent possible under the law, under the terms of Creative Commons Zero (CC0), in order to minimize legal barriers and maximize the impact on research and education. However, CC0 does not waive other persons' rights in the work (e.g., privacy) and, in many jurisdictions, does not waive your moral rights as an author (e.g., to the integrity of the work). Furthermore, while CC0 does not assert a legal requirement for attribution, ***community norms for scholarly communication do set expectations for how to attribute the original creators***

Data Archiving and Networked Services

DANS Driven by data

DANS is an institute of KNAW and NWO

Waarom CC ZERO Waiver?

- ▶ 1. De wens van de research afdeling om programmatische toegang tot EASY mogelijk te maken zonder registratie-obstakels.
- ▶ 2. Voor echte Open Access aanhangers is iedere belemmering er een teveel; de andere Creative Commons licenties zijn niet echt Open Access.
- ▶ Voor **data** is volgens vele juristen én Creative Commons zelf CC0 zonder meer de beste van alle "CC licenties": biedt maximale duidelijkheid, aangezien **alle** rechten eraf zijn gehaald.

Data Archiving and Networked Services

Waarom niet CC-BY voor data?

- ❖ Kan nodeloos het gebruik van data beperken, wanneer daar sowieso helemaal geen rechten op zitten, zoals “blote feiten”, waarnemingen en ook overheidsdata (public domain)
- ❖ de CC-BY licenties (vanaf versie 4.0) m.b.t. data hebben alleen betrekking op eventueel databankenrecht van een dataset **als geheel**, niet op eventueel auteursrechtelijk beschermde objecten in de dataset, in tegenstelling tot CC0
- ❖ De formele verplichting tot naamsvermelding van CC-BY is feitelijk overbodig bij academisch gebruik
- ❖ Aanvullende voorwaarden zoals NC of SA kunnen verwarrend, nodeloos beperkend of complicerend zijn

Data Archiving and Networked Services

Literatuur:

- ▶ **Rapport De juridische status van ruwe data: een wegwijzer voor de onderzoekspraktijk**
- ▶ (Prof. mr. dr. Madeleine de Cock Buning, CIER, e.a.)
- ▶ SURF, 2009
- ▶ <https://www.surf.nl/kennisbank/2009/rapport-de-juridische-status-van-ruwe-data-een-wegwijzer-voor-de-onderzoekspraktijk.html>

- **Juridische Wegwijzer Archieven en Musea online**
- ▶ (A. Beunen en T. Schiphof)
- ▶ Taskforce digitale toegankelijkheid archieven en de Museumvereniging, 2006
- ▶ <http://www.taskforcearchieven.nl/projects/juridischewegwijzer/algemeneinformatie>

Data Archiving and Networked Services

Safe to be open

Study on the protection
of research data and
recommendations
for access and usage

Edited by Lucie Guibault
and Andreas Wiebe

Als pdf downloadeble!

Data Archiving and Network

Universitätsverlag Göttingen

DANS *Driving Innovation*

DANS is an institute of KNAW and NWO

Meer info:

<https://dans.knaw.nl/nl/over/organisatie-beleid/juridische-informatie>

Data Archiving and Networked Services

DANS *Driven by data*

DANS is an institute of KNAW and NWO